

OX2 AB
skedalaPV@ox2.com

Beslut om inte betydande miljöpåverkan

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att den solcellsanläggning som planeras på fastigheten Vapnö 6:2 i Halmstads kommun inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Enligt 6 kap. 27 § miljöbalken får detta beslut inte överklagas.

Beskrivning av ärendet

OX2 AB planerar att ansöka om tillstånd enligt 9 kapitlet i miljöbalken. Samråd har därför inletts. Samrådet avser miljöfarlig verksamhet.

Motivering till beslutet

Följande omständigheter talar enligt Länsstyrelsen för att verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Halmstads översiktsplan Framtidsplan 2050

Aktuellt område ligger inom det östra stråket, ett av de utpekade huvudstråken för utveckling i Framtidsplan 2050.

Underlaget Landskapsbildsvärden i Halmstads kommun ligger till grund för aktuell översiktsplan Framtidsplan 2050. Enligt ÖP:n ska områden som i utredningen Landskapsbildsvärden i Halmstads kommun bedömts som värdefulla för landskapsbilden värnas från ny bebyggelse eller andra anläggningar som kan störa upplevelsen av landskapet. Översiktsplanen konstaterar också att landskapet är en identitetsbärare för kommunen och att identitetsbärande element ska värnas och skyddas och att tillägg i landskapet ska ske med en medvetenhet så att dessa värden inte försvinner. Rörande områden utpekade i kulturmiljöprogrammet framgår det av översiktsplanen att dessa ska värnas från ny bebyggelse och anläggningar som kan störa dess värden. I översiktsplanen konstateras även specifikt att hänsyn ska tas till landskapsbildsvärden och kulturmiljövärden vid etablering av solenergi-parker.

Kulturmiljö

Befintliga planeringsunderlag

Området för den föreslagna solenergianläggningen ligger inom en kulturmiljö av särskilt värde enligt det politiskt antagna Kulturmiljöprogram för Halmstads kommun (2014). Område 25 Skedala gård karaktäriseras av storgårdsbebyggelse från 1700-1900-talet med medeltida anor. Bland de rekommendationer för området som har särskild relevans för det aktuella ärendet gäller att ny bebyggelse endast bör tillkomma i mycket begränsad omfattning, att placering och utformning bör ansluta till landskapsbild, lokalt bebyggelsemönster och byggnadstradition vad gäller bland annat skala, fasadutformning, materialval och färgsättning samt att karaktärskapande landskapselement såsom äldre vägnät, promenadstigar, karaktärsträd, stenmurar etc. underhålls och bevaras. Eftersom stor del av bebyggelsen på Skedala gård är av särskilt högt kulturhistoriskt värde finns också rekommendationer om att bebyggelsen bör vårdas och renoveras med hänsyn till dess arkitektur och ursprungliga utseende och att mangårdsmiljön inklusive flygelbyggnad och magasin är av byggnadsminnesklass och bör skyddas och vårdas som sådan.

Anläggningen föreslås placeras inom ett område med mycket höga landskapsbildsvärden enligt det kommunala planeringsunderlaget Landskapsbildsvärden i Halmstads kommun. Vyn från väg 25 mot sydost över odlingslandskapet konstateras vara en viktig siktlinje. Dessutom har det öppna landskapet mellan Skedala gård och skogspartiet som skär av landskapet i öster konstaterats vara ett viktigt rumsligt delområde i landskapet. Hela detta område föreslås i förslaget fyllas med solcellspaneler.

Bedömning

Solenergianläggningen föreslås täcka största delen av odlingslandskapet som traditionellt har tillhört och visuellt fortfarande hör till Skedala gård. Anläggningen placeras med en viss distans till den äldre gårdsbebyggelsen. Gårdsbebyggelsen och tillhörande odlingslandskap österut där anläggningen föreslås placeras utgör en värdefull helhetsmiljö och kopplingarna mellan gård och marker är väsentliga för förståelsen och upplevelsen av kulturmiljön. Anläggningens moderna och industriella karaktär kommer att upplevas främmande i landskapet och anläggningen kommer att ha en negativ påverkan på kulturmiljön med följd att dess förmåga att förmedla det kulturhistoriska sammanhang som format miljön och möjligheten att uppleva kulturmiljön som helhet försvagas under minst fyrtio år.

Övrigt

Hantering av kulturmiljöfrågor i samrådsunderlaget bör förbättras eftersom anläggningen föreslås uppta större delen av det öppna odlingslandskapet inom en utpekat särskilt värdefull kulturmiljö.

I samrådsunderlaget redogörs kort för att området ligger inom kommunalt kulturmiljöprogram. De viktiga uttryck som redogörs för är inte de viktiga uttrycken i kulturmiljö utan de rekommendationer som finns för att viktiga uttryck i miljön kan bevaras och utvecklas. För att kunna bedöma påverkan på kulturmiljön måste det finnas en förståelse för vilka de viktiga/värdebärande uttrycken för kulturmiljön är.

Fornlämningar

Ur fornlämningssynpunkt har Länsstyrelsen ingen erinran mot åtgärden men påminner om 2 kap 10 § kulturmiljölagen, vilken innebär att om fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete ska arbetet omedelbart avbrytas och förhållandet anmälas till länsstyrelsen.

Jordbruksmark

Huvuddelen av jordbruksmarken kommer inte att bli ianspråktagen för bebyggelse eftersom ingripandet är reversibelt, tidigare markanvändning kan återupptas. Under driften anges att marken under solcellerna planeras att sås in med en ängsfröblandning med inhemska arter, vilket med fördel underhålls genom bete alternativt slåtter. Således kommer verksamhetsområdet även fortsättningsvis kunna nyttjas för anpassat jordbruk. Hänsyn är i det avseendet tagen till åtgärdens användning av mark, 11 § MBF, och pågående markanvändning enligt 12 § MBF. Verksamheten kommer inte medföra betydande miljöpåverkan, för större delen av arealen.

Anläggningen innefattar även växelriktare, transformatorstationer, uppsamlingsstation, markförlagda el- och optofiberkablar, tillfartsvägar, bodar/containrar för förvaring av material och kontrollutrustning samt uppställningsytor. Det anges att befintliga markvägar till och inom verksamhetsområdet används i möjligaste mån vid etablering samt även vid framtida drift och underhåll men att vid behov anläggs nya temporära tillfartsvägar inom verksamhetsområdet. Från växelriktarna markförläggs lågspänningskablar i kabelschakt till de transformatorstationer som finns utspridda inom verksamhetsområdets olika delar. Eventuella bortschaktade massor kommer att transporteras till mottagningsanläggning. Enligt dessa uppgifter och bilder i samrådsunderlaget förefaller miljöpåverkan vara betydande för dessa ytor, när schakt och hårdgjorda ytor för vägar och byggnader anläggs. Det kommer inte längre att vara jordbruksmark inom dessa ytor. Det saknas underlag för en bedömning av hur stor areal jordbruksmark som påverkas och på vilket sätt inre arron-

dering av jordbruksmarken kommer att påverkas, samt hur dessa ytor kan återställas till jordbruksmark med återställd bördighet och arrondering. I avseende areal omgrävda och hårdgjorda ytor samt påverkan på inre arrondering så behövs en utförligare beskrivning i miljökonsekvensbeskrivningen.

Natura 2000

Länsstyrelsen delar OX2 AB:s bedömning att åtgärden inte riskerar medföra betydande påverkan på miljön i Natura 2000-området. Tillstånd enligt 7 kap. 28 a § MB behövs därmed inte.

Sammantagen bedömning

Länsstyrelsen bedömer sammantaget att planerad verksamhet inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Liten miljökonsekvensbeskrivning

Av detta beslut följer att en liten miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram.

Enligt 6 kap. 47 § ska den som avser att bedriva verksamheten, i en liten miljökonsekvensbeskrivning, lämna de upplysningar som behövs för en bedömning av de väsentliga miljöeffekter som den kan förväntas ge. Beskrivningen ska även innehålla en redogörelse över hur samrådet har gått till, vilka som har bjudits in och vad som har framkommit.

Länsstyrelsen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen bör innehålla uppgifter om följande.

- En miljökonsekvensbeskrivning med fokus på påverkan på kulturmiljö och landskapsbild ska tas fram i samband med tillståndsprövningen. Utredningen ska utgå från de specifika kulturhistoriska värden som området är förknippat med. Påverkan kan behöva visualiseras med ytterligare fotomontage från relevanta platser som tydligt utgår från identifierade viktiga uttryck och samband i kulturmiljön.
- Miljökonsekvensbeskrivningen ska identifiera och beskriva de direkta och indirekta effekter som etableringen kan medföra avseende de kulturhistoriska värdena samt ska även visa på möjliga alternativa platser och skäl för valet av plats med hänsyn till skillnader i miljöeffekter mellan den valda platsen och alternativen.
- Utredningen kan med fördel utgå från det kommunala kulturmiljöprogrammet men bör även titta på landskapet ur ett vidare perspektiv för också att det också ska gå att bedöma påverkan på landskapsbilden och upplevelsen av landskapet i stort.

- Utredningen ska tas fram av sakkunnig inom kulturmiljöområdet, med relevant utbildning och erfarenhet, som exempelvis bebyggelseantikvarie, kulturgeograf eller landskapsvetare med inriktning mot kulturmiljö.
- I miljökonsekvensbedömningen är det viktigt att bolaget belyser frågan om konnektivitet och grön infrastruktur. Stora inhägnade områden medför att djur kan få svårare att röra sig i landskapet. I det här området rör det sig mycket vilt och de kan, om parken utgör hinder, ledas upp på närliggande vägen med ökad olycksrisk som följd. Att identifiera de vägar som djur rör sig samt att anpassa parken efter detta är viktigt när de blir så här stora. Här bör man titta på alla djurslag, inte bara de större däggdjuren.
- Det är positivt att en naturvärdesinventering genomförts och kommer presenteras i ansökan. Parken tangerar banvallsleden mellan Halmstad och Simlångsdalen. Utmed denna finns flera partier med höga naturvärden mycket kopplade till gräsmarker. Där har 2021 gjorts en översiktlig inventering av leden (Banvallsleden Brogård - Simlångsdalen Kulturhistoria, naturvärden och skötsel, Krister Larsson 2021).
- I 6.4 i samrådsunderlaget pratar man om barriäreffekter. Här nämns dock inte strandskyddsfrågan som ju blir aktuell om man avser stängsla in områden som allmänheten tidigare haft tillgång till. Då det är utanför skyddat området så är det kommunen som hanterar strandskyddet.
- I miljökonsekvensbeskrivningen bör ingå ett underlag som redovisar hur stor areal jordbruksmark som påverkas och på vilket sätt inre arrondering av jordbruksmarken kommer att påverkas, samt hur dessa ytor kan återställas till jordbruksmark med återställd bördighet och arrondering.

Detaljeringsgraden bör vara sådan att uppgifter i miljökonsekvensbeskrivningen baseras på egna utförda undersökningar.

Det ska framgå hur synpunkter som har lämnats i samrådet har beaktats i arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljökonsekvensbeskrivningen bör i förekommande fall belysa möjligheterna till ekologisk kompensation när det finns behov av det.

Miljökonsekvensbeskrivningen bör slutligen innehålla redogörelse för planerade åtgärder vid avslutande av verksamheten.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Beslut att en BMP kan antas:

- 6 kap. 26 och 27 §§ miljöbalken (1998:808)

- 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen 2017:966

Länsstyrelsen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot att verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

I 47 § finns en bestämmelse om att en liten miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram om länsstyrelsen beslutar att en betydande miljöpåverkan inte kan antas.

Enligt 6 kap. 27 § miljöbalken (1998:808) får Länsstyrelsens beslut ifall verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan inte överklagas särskilt.

Information

Enligt 15 § miljöbedömningsförordningen ska miljökonsekvensbeskrivningen tas fram med den sakkunskap som krävs i fråga om verksamhetens eller åtgärdens särskilda förutsättningar och förväntade miljöeffekter.

Om den planerade verksamheten eller åtgärden förändras i större omfattning under samrådsprocessen eller om det dröjer lång tid innan ansökningshandlingar inkommer kan det krävas ett nytt samråd.

Oberoende av att samråd har ägt rum mellan bolaget och Länsstyrelsen om ansökan och miljökonsekvensbeskrivningens innehåll, kan prövningsmyndigheten som beslutar i ärendet, begära kompletteringar om den anser att ansökningshandlingarna inte uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Tillståndsansökan ska lämnas in både digitalt till halland@lansstyrelsen.se och i det antal tryckta exemplar som prövningsmyndigheten begär. Kontrollera gärna med den aktuella prövningsmyndigheten vad som krävs innan ansökan skickas in.

I det fall ansökan ska prövas av en miljöprövningsdelegation och gäller ett tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken effektiviserar det handläggningen om ni använder länsstyrelsernas e-tjänst för ansökan.

Ansökan ska vara undertecknad av behörig firmatecknare.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Brittis Benzler med Anna-Lena Olsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljö-
vårdsdirektör Per Leander, lantbruksdirektör Kristin Ovik, länsarkitekt
Cecilia Engström, samhällsplanerare Andreas Karlberg, naturvårdshand-
läggare Björn Larsson, länsantikvarie Emma Östlund och antikvarie
Maja Jannerling medverkat.

I beslutet har Emma Östlund och Maja Jannerling meddelat avvikande
mening, se bilaga.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

1. Bestämmelser som påverkar samrådet
2. Anmälan om avvikande mening från Emma Östlund och Maja
Jannerling.

Kopia till:

OX2 AB, tobias.karmstig@ox2.com

Halmstads kommun, Kommunstyrelsen, kommunstyrelsen@halmstad.se

Halmstad kommun, Miljönämnden, miljonamnden@halmstad.se

Bestämmelser som påverkar samrådet

- 6 kap. 47 § miljöbalken (1998:808)
- 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966)